

Imperativ

Imperativ je krnji glagolski oblik koji ne postoji u prvom licu jednine. Latinski imperio znači zapovijedati što znači da je ovo zapovjedni način glagola. Njime se izriče zapovijed, zabrana u niječnim rečenicama, savjet i poticaj. Glagol je obično aktivan, kako u hrvatskom jeziku, tako i u svim ostalim jezicima.

Tvori se od **infinitivne osnove** i **nastavaka** i to u **prvom licu množine** te **drugom licu jednine i množine**. Najčešće se ipak koristi u drugom licu pošto se obično zabrane i zapovijedi izriču nekome drugome.

Nastavci ovise o prirodi prezentske osnove i mogu biti trojaki:

- kod glagola kod kojih na kraju infinitivne osnove stoji **suglasnik j**, tvori se: -, **-mo**, **-te**
- kod glagola kod kojih na kraju infinitivne osnove stoje **svi suglasnici osim j**, tvori se: - **i**, **-imo**, **-ite**.
- kod glagola kod kojih na kraju infinitivne osnove stoji **samoglasnik**, tvori se: **-j**, **-jmo**, **-jte**

U trećem licu koristi se pomoćna riječ "**neka**" koju slijedi preznet glagola u odgovarajućem obliku.

Ø

lice	jednina	množina
1.	-	caruj mo
2.	caruj	caruj te
3.	neka caruje	neka caruju

-i

lice	jednina	množina
1.	-	sijec imo
2.	sijeci	sijec ite
3.	neka siječe	neka sijeku

-j

lice	jednina	množina
1.	-	plivaj mo
2.	plivaj	plivaj te
3.	neka pliva	neka plivaju

Rečenica u imperativu može biti izrečena u raznim okolnostima, a zavisno od okolnosti ona se može smatrati zahtjevom, zapovijedi ili zamolbom. Imperativ gotovo uvijek predstavlja izravnu zapovijed pa se izriče i uskličnom rečenicom.

Primjer: *Zatvori vrata!*

Osim kako bi izrekao zapovjedna stanja, imperativ se često koristi u raznim opisima radnje koja zahtijeva točan slijed, zatim u algoritmima i receptima. Valja biti oprezan kod administrativnih tekstova, kod recepata za uzimanje lijekova te kulinarskim receptima kako ne bi koristili infinitiv za poticanje, savjet, zapovijed ili zabranu jer infinitiv ne može biti isto što i imperativ.

Izvor: <https://www.lektire.hr/imperativ/>

<https://hr.wikipedia.org/wiki/Imperativ>